

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA DĖL ŠIAULIŲ SANATORINĖJE MOKYKLOJE ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2011 m. sausio 27 d.

Šiauliai

I. IŽANGA

Vykdamas Šiaulių miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2010 metų veiklos planą ir Kontrolieriaus 2010 m. birželio 29 d. pavedimą Nr. PA-10, Kontrolės ir audito tarnybos vyresnioji patarėja Irena Ribinskienė atliko 2010 metų Šiaulių sanatorinėje mokykloje ribotos apimties finansinį (teisėtumo) auditą.

Audito tikslas – įvertinti Šiaulių sanatorinės mokyklos turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, įvertinti buhalterinės apskaitos organizavimą.

Audituojamas subjektas – Šiaulių sanatorinė mokykla (toliau – mokykla), adresas: K. Kalinausko g. 17, LT- 76281, Šiauliai. Juridinio asmens identifikavimo kodas – 190983964.

Audituojamu laikotarpiu mokyklai vadovavo direktorė Vanda Tarasovienė, vyriausiąja buhalterė dirbo – Danutė Nacionienė.

Steigėjas – Šiaulių miesto savivaldybė.

Ribotos apimties finansinio audito metu apsiribojome Sanatorinės mokyklos turto naudojimo, disponavimo juo teisėtumo vertinimu nuo 2010 m. liepos 1 d. ir buhalterinės apskaitos pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau-VSAFAS) nuo 2010-01-01 organizavimo vertinimu. Ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o 2010 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenų visumos nevertinome dėl ribotos apimties audito, todėl nuomonės apie finansines ataskaitas nepareiškiamo ir audito išvados neteikiame.

II. AUDITO APIMTIS IR METODAI

Nuo 2010 m. liepos 1 d. likvidavus Apskričių viršininkų administracijas bei perskirsčius jų veiklai teisės aktais numatytas administracines funkcijas, savivaldybėms perduotos buvusių apskričių pavaldume biudžetinės įstaigos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 16 d. nutarimu Nr. 740 „Dėl biudžeto asignavimų susijusių su apskričių funkcijų ir lėšų persikirstymu savivaldybėms“ ir tos pačios datos nutarimu Nr. 786 „Dėl Šiaulių sanatorinės mokyklos...(ir kt. įstaigų) savininko teisių, pareigų ir turto perdavimo“ Šiaulių miesto savivaldybei savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis ir tuo metu Šiaulių sanatorinės mokyklos patikėjimo teise valdomas nekilnojamasis turtas, ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas, trumpalaikis turtas 2010 m. sausio 1 d. duomenimis.

Audito metu vertinti teisės aktais perduoto turto (perdavimo-priėmimo aktais), finansinių ir kitų ataskaitų (tame sk. ir (2009-12-31) duomenys:

Šiaulių sanatorinė mokykla iki 2010 m. liepos 1 d. buvo finansuojama iš valstybės biudžeto, o nuo 2010 m. liepos 1 d. iki 2010 m. gruodžio 31 d. finansuojama pagal 2010 m. liepos 19 dienos Lėšų naudojimo sutartį Nr. SŽ-684, kuri sudaryta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-06-16 nutarimu Nr. 740 “Dėl Švietimo ir mokslo ministerijai

numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, susijusių su apskričių viršininkų administracijų funkcijų perskirstymu, paskirstymo pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojus ir savivaldybes“ ir Švietimo ir mokslo ministerijos bei Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2010 m. liepos 1 d. lėšų naudojimo sutartimi Nr. S-341/SŽ-65. Sutarties Nr. SŽ-684 pagrindu įstaigai 2010 metams t.y. iki metų pabaigos skirta ir panaudota 1272,4 tūkst. Lt. Mokyklai viso 2010 metams skirta ir panaudota (kasinės) - 2527,3 tūkst. Lt. Įstaiga 2010 m. sausio 1 d. kreditinio nei debetinio įsiskolinimo neturėjo. 2010 m. gruodžio 31 d. kreditinio įsiskolinimo nėra, debetinis įsiskolinimas – 2,6 tūkst. Lt (negražintos iš biudžeto lėšos važiavimų bilietams apmokėti).

Ribotos apimties finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą, finansinių ir kitų ataskaitų sudarymą, turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais, vidaus kontrolę, taip pat kitais teisės aktais.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog valstybės/savivaldybės lėšos ir turtas naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad audito metu ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai bei sudaryti sandoriai netikrinami 100 procentų.

Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimo, dokumentų tikrinimo, analitines, paklausimo (klausimų pateikimo ir gautų atsakymų vertinimo) ir savarankiškas audito procedūras.

III. PASTEBĖJIMAI, KLAIDOS, NEATITIKIMAI, IŠVADOS

1. Dėl turto apskaitos

1.1. Dėl turto perdavimo įstaigai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 16 d. nutarimo Nr. 786 „Dėl Šiaulių sanatorinės mokyklos...(ir kt. įstaigų) savininko teisių, pareigų ir turto perdavimo“ 4, 5, 6 priedais, Šiaulių miesto savivaldybei savarankiškosioms funkcijoms įgyvendinti, perduotas valstybei nuosavybės teise priklausantis ir tuo metu Šiaulių sanatorinės mokyklos patikėjimo teise valdomas nekilnojamasis turtas, kurio bendra likutinė vertė 2010 m. sausio 1 d. – 3 035 860,49 lito, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, kurio likutinė vertė 2010 m. sausio 1 d. duomenimis - 139 425,75 lito, ir trumpalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė – 393 532,09 Lt.

Šiaulių miesto savivaldybė, 2010-04-29 tarybos sprendimu Nr. T-141 perėmusi Šiaulių miesto savivaldybės nuosavybėn, valstybės nuosavybės teise priklausantį minėtą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą 2010 m. sausio 1 dienos duomenimis, perduodama turtą Šiaulių sanatorinei mokyklai 2010 m. rugsėjo 30 d. tarybos sprendimu Nr. T-284 bei materialaus turto perdavimo-priėmimo 2010 m. spalio 12 d. aktu Nr. A-33 šiuose teisės aktuose likutinės turto vertės nurodė skirtingomis datomis, t. y. sprendimo Nr. T-284 1.1. - 1.4. punktuose (nekilnojamajam turtui) nurodyta 2010 m. rugsėjo 30 d., o sprendimo 1.5. punkte (ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui) ir sprendimo turto sąrašų prieduose bei perdavimo-priėmimo akte likutinės vertės nurodytos 2010 m. birželio 30 dienos būklei.

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Tarybos 2010 m. rugsėjo 30 d. sprendimu T-284 bei Materialaus ir nematerialaus turto perdavimo ir priėmimo 2010-10-12 aktu Nr. A-33, įstaigai perduota turto valdyti, naudoti ir juo disponuoti patikėjimo teise **daugiau** nei Šiaulių miesto savivaldybei perdavė valstybė aukščiau minėtu nutarimu, t. y. ilgalaikio materialiojo turto perduota 7507,71 Lt - įsigijimo verte arba 6882,03 Lt – likutine verte (3 kompiuteriai gauti iš Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centro 2010 m. vasario mėn.), trumpalaikio turto – 11845,48 Lt įsigijimo verte daugiau.

Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymu, sprendimą dėl turto (valstybės) perdavimo, turto pripažinimo nereikalingu arba

netinkamu (negalimu) naudoti bei nurašymo priima turto valdytojas. Savivaldybė negalėjo perduoti turto pati juo nedisponuodama.

Savivaldybė perimtam nekilnojamajam turtui 3 (trims) vienetams už tris mėnesius skaičiavo (2010 m. rugsėjo 30 d. būklei) nusidėvėjimą, tačiau kitam ilgalaikiam materialiam ir nematerialiam turtui – 117 vnt. Tarybos sprendime ir perdavimo-priėmimo akte nurodytuose sąrašuose, nusidėvėjimas Savivaldybėje nebuvo skaičiuojamas. 12-ojo VSAFAS standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ 23 p. nustato, kad „perimantis turtą viešojo sektoriaus subjektas registruoja sukauptą nusidėvėjimo sumą ir nuvertėjimo sumą turto perdavimo dieną“. Atkreipiame dėmesį, kad turto priėmimo-perdavimo aktas pasirašytas 2010 m. spalio 12 d., todėl buvo privalu vadovautis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2009 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T-384 patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo tvarkos aprašo 27 punktu, kad „turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti kitą mėnesį po turto įsigijimo ir nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio po turto nurašymo arba perdavimo kitam turto valdytojui“. Atsižvelgiant į šią nuostatą, visam ilgalaikiam turtui perduotam įstaigai 2010 m. spalio 12 d., nusidėvėjimas turėjo būti apskaičiuotas už 4 –is mėnesius. Be to, nekilnojamajam turtui (3 vienetams-pastatai) nusidėvėjimas apskaičiuotas nesivadovaujant 12-ojo VSAFAS standarto 49 punktu, kuris nustato, kad patikslinus ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas naudingo tarnavimo laikas vertė, turi būti nudėvėta per likusį (patikslintą) ilgalaikio materialiojo turto tarnavimo laiką pagal naujus patvirtintus normatyvus. Dėl to Sanatorinės mokyklos 3 pastatų nusidėvėjimas apskaičiuotas ir Tarybos sprendime įrašytas 6949,05 Lt mažesnis nei priklausytų pagal minėto standarto reikalavimus.

Dėl netikslumų perimant iš valstybės nuosavybės ir perduodant ilgalaikį turtą įstaigai likutine verte, Savivaldybė neapskaitė turto pilnai pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis turtas“ standarto reikalavimus, todėl negali sudaryti teisingų finansinių ataskaitų.

1.2. Turto apskaita įstaigoje

Audito metu atlikus savarankiškas audito procedūras, nustatytos klaidos, neatitikimai įtakojantys valstybės/savivaldybės turto perdavimą, apskaitą:

1. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nežiūrint į 2010 m. birželio 30 d. Valstybės turto perduodamo Šiaulių miesto savivaldybės nuosavybėn perdavimo ir priėmimo aktu Nr. VL-23, Šiaulių sanatorinė mokykla (vadovaudamasi aukščiau minėtu nutarimu Nr. 786 bei Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T-141) perdavė Šiaulių miesto savivaldybės žinion Šiaulių sanatorinės mokyklos patikėjimo teise valdomą turtą 2010 m. birželio 30 d. būklei, o Savivaldybė tik 2010 m. spalio 12 d. turto perdavimo ir priėmimo aktu Nr. A-33 (vadovaudamasi Tarybos sprendimu T-284) perdavė atgal mokyklai Savivaldybės nuosavybei priklausantį turtą (nekilnojamąjį – 2010 m. rugsėjo 30 d. būklei, kitą ilgalaikį turtą – 2010 m. birželio 30 d.), įstaiga visus 12 mėnesių savo apskaitos registruose ir finansinėse ataskaitose apskaitė visą ilgalaikį (tame sk. ir nekilnojamąjį) turtą bei jo nusidėvėjimą (amortizaciją).

2. Mokykloje ilgalaikio turto apskaitai vedamos ilgalaikio turto apskaitos kortelės, mėnesiniai ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo žiniaraščiai, kuriuose nepakanka duomenų kaip to reikalauja apskaitos taisyklės: nėra ataskaitinio laikotarpio apskaičiuoto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, nusidėvėjimo normatyvo (metais/procentais), normatyvas kartais siekia 160 ar 200 proc., ir daugiau, nenurodytas turto įsigijimo lėšų šaltinis. Mokykla skaičiuodama ilgalaikio turto nusidėvėjimą (amortizaciją) iki 2010 liepos 1 d. naudojos Šiaulių apskrities viršininko administracijos 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-7081 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų“ patikslintais ir Šiaulių sanatorinės mokyklos direktorės 2010-01-21 įsakymu Nr. IV-29 (1.1.) patvirtintais įstaigos Ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvais. Mokyklai perėjus nuo 2010 liepos 1 dienos į Šiaulių miesto savivaldybės pavaldumą, ilgalaikio turto nusidėvėjimą (amortizaciją) nuo šio laikotarpio buvo

privalu skaičiuoti pagal Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2010 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T- 139 patvirtintus Šiaulių miesto savivaldybės ir jai pavaldžių biudžetinių ir viešųjų įstaigų Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus. Atsižvelgiant į audito metu nurodytus neatitikimus, mokykla per spalio mėn. patikslino ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaičiavimo sumas pagal galiojantį teisės aktą. Atrankos būdu patikrinus 14 (keturiolika) vienetų, tame skaičiuje viso nekilnojamojo turto 2010 metų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimą, reikšmingų neatitikimų nenustatyta, išskyrus apvalinimo paklaidas.

Mokykla ilgalaikiam materialiajam turtui nėra nustačiusi ir patvirtinusi likvidacinės vertės sumų, atsižvelgiant į turto tikrąją vertę jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje, kaip to reikalauja 12-ojo „Ilgalaikis turtas“ standarto nuostatos.

Mokykla per 2010-01-01 – 2010-09-30 laikotarpį įsigijo trumpalaikio turto už 15020,11 Lt, nurašė per minėtą laikotarpį trumpalaikio turto – 1400,29 Lt, atidavė naudojimui – 13619,82 Lt. Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymu, sprendimą dėl turto (valstybės) perdavimo, turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti bei nurašymo priima turto valdytojas. Mokykla perdavimo-priėmimo laikotarpiu nurašė turta – neturėdama valdytojo sprendimo.

Dėl išvardintų netikslumų, apskaitant ilgalaikį turta, jo nusidėvėjimą bei likutines vertes įstaigoje, nepilnai vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis turtas“ standarto nuostatomis, negalima buvo teisingai sudaryti finansinių (2010 m. III-čio ketv.) ataskaitų.

2. Dėl buhalterinės apskaitos organizavimo

Susipažinus, kaip mokykloje nuo 2010 metų sausio 1 dienos tvarkoma buhalterinė apskaita pagal VSAFAS, nustatyta:

2.1. Mokykla, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. IK-455 nuostatomis, laiku pasitvirtino viešojo sektoriaus subjektams privalomąjį bendrąjį sąskaitų planą bei pereidama prie apskaitos tvarkymo pagal VSAFAS, parengė ir pasitvirtino Buhalterinės Apskaitos politiką (vadovą) bei pagrindines kiekvienos naujos srities apskaitos tvarkas, atitinkančias VSAFAS reikalavimus;

2.2. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. IK-224 patvirtintu Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinių sąskaitų likučių perkėlimo tvarkos aprašu, mokykla sudarė ir pateikė 1, 2, 3, 4, 5 prieduose pateiktų formų žiniaraščius.

3.3. Vertinant 2010 metų 9 mėnesių finansinių ataskaitų parengimą nustatyta, kad Sanatorinė mokykla laiku parengė ir pateikė aukštesniajai organizacijai Veiklos rezultatų ataskaitos (3-iojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“) 1 priedą ir Finansinės būklės ataskaitos (2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“) 2 priedą, kuriose kitų reikšmingų neatitikimų nenustatyta, išskyrus netikslumus susijusius su turto perdavimo-priėmimo, nusidėvėjimo bei likutinių verčių apskaita.

3. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Audito (planavimo) metu nustačius neatitikimų, nesisteminių ir atsitiktinių klaidų, turėjusių įtakos lėšų ir turto valdymui audituojamajam subjektui buvo nurodytos Savivaldybės kontrolieriaus rašte (2010-11-15 Nr. SI-123) ir žodžiu. Pažymėtina, kad Sanatorinė mokykla vykdė audito metu pateiktas rekomendacijas dėl vidaus kontrolės sistemos trūkumų (tikslino tvarkas, taisykles, pareigybių aprašymus – direktorės įsakymu 2010-11-30 Nr. IV-32-(1.1.) ir 2010-12-17 raštu Nr. SD-87-(1.23) „Dėl finansinio audito planavimo metu pastebėtų ir nustatytų klaidų bei neatitikimų“ šalina kai kurias nustatytas klaidas, neatitikimus iki 2010 metų finansinių ataskaitų sudarymo. Kadangi iki ataskaitos pateikimo dienos metinės finansinės ataskaitos dar neparengtos, todėl negalime vertinti galutinių turto apskaitos duomenų finansinėse ataskaitose tikrumo, teisingumo.

Šioje ataskaitoje audito metu nustatyti ir pašalinti dalykai nepateikiami.

Dėkojame už dalykišką bendradarbiavimą viso audito metu.

IŠVADOS

1. Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo įstatymu, Savivaldybė negalėjo perduoti turto mokyklai (7507,71 Lt – įsigijimo ir 6882,03 Lt - likutine verte) daugiau nei ji perėmė iš valstybės nuosavybės teise priklausančio turto, t. y. pati juo nedisponuodama.

2. Mokykla nurašydama trumpalaikį turtą perdavimo-priėmimo laikotarpiu, nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo naudojimo ir disponavimo įstatymo nuostatomis, kad sprendimą dėl nurašymo priima – turto valdytojas.

3. Tiek savivaldybės administracija, tiek mokykla ilgalaikio turto priėmimo-perdavimo laikotarpiu netinkamai apskaitė ilgalaikį turtą, jo nusidėvėjimą (amortizaciją) bei likutines vertes, t.y. nebuvo pilnai vadovujamasi 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis turtas“ standarto nuostatomis, todėl negalėjo sudaryti teisingų 2010 metų III –čio ketv. finansinių ataskaitų.

REKOMENDACIJOS

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriui:

1. Spręsti dėl valstybės nuosavybės teise valdomo turto, neperduoto Vyriausybės nutarimu Savivaldybės nuosavybėn, perdavimo ir priėmimo.
2. Ištaisyti neatitikimus, susijusius su turto perdavimu, siekiant sudaryti sąlygas Savivaldybės administracijai ir mokyklai metinėse finansinėse ataskaitose tinkamai ir teisingai pateikti duomenis perduoto ilgalaikio turto vertėms atvaizduoti.
3. Nustatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų tinkamą visų įvykių, ir ūkinių operacijų registravimą, pagal teisės aktus, apskaitos principus ir taisykles bei teisingą duomenų pateikimą finansinėse ir kitose ataskaitose.

Šiaulių sanatorinei mokyklai:

1. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis, 2010 metų finansines ir kitas ataskaitas parengti, atsižvelgiant į audito metu nustatytus neatitikimus.
2. Nustatyti ir patvirtinti ilgalaikio materialiojo turto likvidacinę vertę.
3. Nustatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų tinkamą visų įvykių, ir ūkinių operacijų registravimą, pagal teisės aktus, apskaitos principus ir taisykles bei teisingą duomenų pateikimą finansinėse ir kitose ataskaitose.

Savivaldybės kontrolės ir audito
tarnybos vyresnioji patarėja

Irena Ribinskienė